

Het gebed van Jabes

“Jabes was de aanzienlijkste onder zijn broeders; zijn moeder had hem Jabes genoemd: want, zei zij, ik heb hem met smart gebaard. Jabes nu riep de God van Israël aan met de woorden: Wil mij toch overvloedig zegenen en mijn gebied vergroten; laat Uw hand met mij zijn; weer van mij het kwade, zodat mij geen smart treft! En God schonk wat hij had gevraagd”.

1 Kronieken 4:9-10

De figuur van Jabes

Is Jabes een onbekende persoon, die alleen voorkomt in de registers van de kroniekschrijver? Zo moeten wij dit niet zien. Want de Geest van God wijdt twee belangrijke verzen aan Jabes en zijn geschiedenis, verzen die ook nu nog niets aan waarde hebben ingeboet en die de naamlijsten die wij hier vinden tot interessante leesstof maken. Wie was deze Jabes? Zeer waarschijnlijk was hij een afstammeling van de Kenieten, die (gedeeltelijk) werden ingelijfd in de stam Juda (zie Richt. 1:16; 4:11; 1 Sam. 15:6; 1 Kron. 2:55). Hij behoorde aanvankelijk dus niet tot het volk van God. Hij was om het met de woorden van Paulus in Efeziërs 2 te zeggen, vreemd aan het burgerschap van Israël en een vreemdeling van de verbonden der belofte. Toch kreeg hij door Gods goedheid een plaats binnen dat volk, en wel in de stam Juda; die naam betekent 'godlover'. En wij vinden in deze verzen het gebed van Jabes, waarin hij God looft. Hij riep de God van Israël aan, zo staat het hier; en dat bevestigt de juistheid van de gedachte dat hij zich als een vreemde bij het volk van God voegde en de toevlucht nam tot de God van Israël – zoals Rachab en zoals Ruth eertijds. Hij beseftte dat hij veilig was onder de hoede van deze God en hij vertrouwde zichzelf helemaal aan Hem toe. Zijn gebed getuigt dan ook van een zeer groot geloof.

Tweemaal wordt in de geciteerde verzen het woord 'smart' gebruikt. Zijn moeder had hem de naam Jabes (d.i. 'smart') gegeven, omdat zij hem met smart had gebaard (vs. 9). Jabes zelf bad dat hem géén smart zou treffen (vs. 10). Hoewel hij een zoon der smarten was, was hij de aanzienlijkste onder zijn broeders. Daarom doet Jabes ons denken aan Benjamin, die door Rachel een zoon van haar smart werd genoemd, maar die door Jakob werd beschouwd als de zoon van zijn rechterhand (Gen. 35:18). Op het lijden, de smart die het gevolg is van de zonde ('met smart zult gij kinderen baren', Gen. 3:16), volgt de heerlijkheid. Dat principe gold voor Benjamin, voor Jabes, voor Christus Zelf en ook voor ons. Op het lijden van Golgota volgde de verhoging aan Gods rechterhand in de hemel. En zo kunnen wij eveneens het lijden verdragen, omdat de

Geest van de heerlijkheid reeds op ons rust en wij spoedig met Christus zullen worden verheerlijkt (1 Petr. 4:13-14).

Zijn gebed om zegen

Het gebed van Jabes bestaat uit vijf onderdelen:

(1) De eerste vraag was: 'Wil mij toch overvloedig zegenen'. Jabes erkende de God van Israël – die hij hier aanriep – als de Bron van alle zegen. Elke goede gave daalt van boven neer van de levende God, van de Vader der lichten (Jak. 1:17). Jabes was zich daarvan bewust en hij had een groot geloofsvertrouwen, want hij bad om een overvloedige zegen. Zijn geloof is niet beschaamd geworden. En zo geeft de Heer ons in Zijn genade nu ook leven én overvloed, en mogen wij weten gezegend te zijn met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten in Christus (Joh. 10:10; Ef. 1:3).

(2) Dit brengt ons tot het tweede punt. Jabes bad om vergroting van zijn gebied. Christus is arm geworden om ons rijk te kunnen maken; wij bezitten in Hem een hemels erfdeel, rijke zegeningen in een beter vaderland dan het land Israël. In die zin zijn alle gelovigen 'landeigenaren' en mogen zij hopen op vergroting van hun gebied. Het is zoals met Jozua, die de belofte kreeg: 'Elke plaats die uw voetsool betreden zal, geef Ik ulieden' (Joz. 1:3). Stap voor stap mogen wij het Beloofde Land in bezit nemen en het erfdeel dat ons in Christus is geschonken tot ons geestelijk eigendom maken. Dan kunnen wij met Isaak zeggen dat de HERE ons ruimte gemaakt heeft in het land (Gen. 26:22).

Jabes wenste vergroting van zijn gebied. Een soortgelijk verlangen leefde er bij Akxa, de dochter van Kaleb: zij begeerde een stuk land en bovendien een terrein met waterbronnen (Joz. 15:18,19; Richt. 1:14,15). En zij ontving wat zij vroeg. Zo staat het hier ook van Jabes opgetekend: God schonk wat hij had gevraagd. Het is in het hart van God om ons te

zegenen. Hij wil niets liever, omdat Hij in Christus in gunst op ons kan neerzien.

(3) In de derde plaats bad Jabes of Gods hand met hem zou zijn. Hij steunde niet op zijn eigen kracht en eigen inzicht, maar hij rekende op Gods hulp en macht. Hij wilde zich laten leiden door Góds hand, want hij had zijn eigen hand gelegd in Gods hand en zich helemaal aan Hem toevertrouwd. Jabes was zich ervan bewust tot welke wonderen die machtige hand in staat was. Geleid door deze verheven hand was Israël uitgevoerd uit Egypte en gebracht in het land Kanaän (Ex. 5:24; 14:8). Zou de hand des HEREN ooit te kort zijn? (Num. 11:23). Zijn hand is ten goede over allen die Hem zoeken (Ezra 8:22). Wandelen wij zo aan Gods hand, in het besef dat Hij vóór ons is en dat daarom alle vijandige machten moeten wijken (Rom. 8:31)?

(4) 'Weer van mij het kwade', was het vierde onderdeel van Jabes' gebed. Dit is in tweeërlei zin op te vatten: kwaad in de betekenis van *zonde*, of als *onheil*. Dit láátste zal ons niet altijd bespaard blijven, maar voor de Israëliet was aardse voorspoed een duidelijk bewijs van Gods gunst. Wanneer hij bewaard bleef voor rampspoed was dat een teken dat Gods hand met hem was. Voor ons als christenen liggen de zaken wat anders, omdat onze zegeningen op een ander vlak liggen en in de eerste plaats geestelijk en hemels van

karakter zijn. Zeker mogen ook wij echter dit gebed op de lippen nemen en vragen bewaard te blijven voor het kwade. Als het om het kwade gaat in de betekenis van 'zonde', hebben wij bovendien de eigen verantwoordelijkheid van het kwaad te wijken (vgl. Job 1:1).

(5) Deze opmerkingen zijn eveneens van toepassing op het vijfde en laatste deel van dit gebed: '(...) zodat mij geen smart treft!' Het is verschrikkelijk wanneer mensen toegeven aan het kwaad, bijv. de verleiding van de rijkdom, en zich daardoor met vele smarten doorboren (1 Tim. 6:10). Daarvoor wil de Heer ons behoeden, als wij aan Zijn hand de weg gaan. Wij leven nu echter nog in een schepping die aan de vruchteloosheid is onderworpen, een toneel van smart, zodat lijden vroeger of later toch ons deel zal zijn. Maar als wij onze droefheid dan in Gods hand leggen, zal het kwade ons toch niet meer 'smarten' (zoals de SV zegt).

Dit gebed van Jabes, dat ook óns nog zoveel te zeggen heeft, is verhoord. 'En God schonk wat hij had gevraagd', zo besluit vers 10. God hoort het gebed, laten wij daarvan overtuigd zijn! Dat is de blijde boodschap die ons in deze slotwoorden tegenklinkt en die ons opwekt het voorbeeld van Jabes na te volgen.

Boeken om de Bijbel 2011

